

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-11272
Otsuse kuupäev 04.12.2024
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja Holm Bank AS (14080830)

Tarbija nõue Tarbija nõue:

"Antud tegevuse tagajärjel ma maksin Holm pangale ajavahemikul aprill kuni august 2024 ligi 455 eurot, mis ma nõuan tagasi, sest pank eksitas mind kokkulepe sõlmimisel."

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Taribija edastas alljärgneva avalduse:

"Ma sõlmsin Holm pangaga kokkulepet võlgnevuse ajatamise osas ja tasusin täiendava tasu. Läbirääkimiste ajal pank ei ole kordagi mind teavitanud sellest, et täiendava kokkulepe sõlmimisel pank jääb varem avaldatud maksehäire üleval. Minu päringule panga esindaja vastas (tsiteerin) "Võlgnevuse ajatamiseks sõlmitud võla tasumise kokkulepe ei pea eraldi kajastama infot selle kohta, et maksehäire sinna edastatud on". Leian, et finantsasutus kasutas minuga kokkulepe sõlmimisel ebaausad kauplemisvõtteid, mida kinnitab ka ülalpool toodud lause. Oleks ma teadnud, et tasulise kokkulepe sõlmimisel ja korrektsel maksmisel ma jään võlgniku staatuses, poleks ma seda teinud ja lahendaksin antud probleemi inkassoga või kohtuga (tahan eraldi rõhutada, ma ei keeldunud maksta ja pidades pikaajalise kirjavahetuse Holm pangaga ise leidsin lahenduse minu murele). Antud tegevuse tagajärjel ma maksin Holm pangale ajavahemikul aprill kuni august 2024 ligi 455 eurot, mis ma nõuan tagasi, sest pank eksitas mind kokkulepe sõlmimisel. Ebaausa kauplemisviise kasutamine võimaldas asutusel saada võlgnevuse tagasi, survestada mind ülemääraselt avalikustades võlgnevuse, mida ma korrektselt kustutasin vastavalt panga poolt kehtestatud graafikule ja hoia kokku vahendid, mida pank pidi kasutama võlamenetluse korraldamisel. Võlgnevuse omamine ei saa pidada õigeks asjaks, samas see ei anna õigust pangale kasutada ebaausaid võtteid. "

Kaupleja tegi menetluse jooksul Tarbijale ettepaneku kokkuleppeks, aga Tarbija sellega ei nõustunud ning soovis komisjoni otsust.

Kaupleja seisukoht:

"Esmalt selgitame, et Tarbija ja Panga vahel oli sõlmitud 20.06.2022 laenuleping nr 00621206209 (Lisa nr 1) Home Decor OÜ-st kauba ostmiseks summas 599,25 eurot, 03.02.2021 laenuleping nr 52102030096 (Lisa nr 2) laenusumma 2600 euro saamiseks ja maksekaardi leping nr 9904120498 (Lisa nr 3) krediidilimiidi 2000 euro kasutamiseks. Tarbija oli pidevalt graafikujärgsete maksetega võlgnevuses alates 2021 aastast ning Panga töötajad olid Tarbijaga tihedalt suhtluses seoses maksete tasumiste edasilükkamistega. Peale seda kui maksetega tasumiste viivitused muutusid liialt pikaks oli Panga töötaja kohustatud mõlemad maksehäired edastama 15.01.2024 maksehäireregistrile, millele eelnes Panga poolt ka teavitust maksehäireregistrisse andmete edastamise kohta (Lisa nr 4). Samasisulise hoiatuse ja 7 päevase tähtaja edastas ka maksehäireregister. Lepingute allkirjastamisel on laenusaja Tarbija kinnitanud, et on teadlik asjaolust, et lepingust tuleneva makse tasumata jätmisel võivad olla tõsised tagajärjed ja see võib edaspidi krediidi saamist raskendada: võlgnevuse tõttu võidakse nõuda viivist ja võla menetluse kulusid (nt võlateate saatmise tasu, kulud seoses inkasso-, kohtu- ja täitemenetlusega), teavitada maksehäireregistri pidajat ning leping üles öelda. Lisaks on lepingute allkirjastamisel kinnitanud Tarbija, et on tutvunud Panga kliendiandmete töötlemise korra ja üldtingimustega, mis kajastavad panga poolt töödeldavaid isikuandmeid.

Tarbija ei täitnud lepingust tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt ja eeltoodust tulenevalt oli Pank sõlmitud lepingud erakorraliselt üles öeldud alates 19.03.2024 seoses oluliste lepingute rikkumistega pikaajaliste võlgnevuse tõttu ja lepingu ülesütlemise kuupäeva seisuga muutus kogu võlgnevus sissenõutavaks. Kohese kohtumenetluse vältimiseks võimaldasime Tarbijal kohtueelse kokkuleppe näol tasumist igakuiste maksetena, et vältida täiendavate viiviste ja kohtukulude lisandumist võlgnevusele (Lisa nr 5).

Selgitame, et maksehäire lõpetatakse võlgnevuse aluseks oleva kohustuse rikkumise lõppemisel, sh võlgnevuse täielikul tasumisel ja maksehäire lõppkuupäev on vastavalt kohustuse rikkumise lõppemise kuupäev. Tarbijal on Panga ees kehtiv pikaajaline võlgnevus. Krediidiasutuste seaduse alusel kohustatud säilitama andmeid Tarbija rahaliste kohustuste suuruse maksekohustuste täitmise kohta. Maksehäire avaldamise eesmärgiks on krediidivõimelisuse hindamisel õigete andmete kasutamine ehk võimaldada isikutel hinnata teise lepingupoole usaldusväärsust lepinguliste suhete täitmisel. Võlasuhte rikkumisega seotud andmete avaldamine on tingitud füüsiliste isikute finantsilise usaldusväärsuse ehk krediidivõimelisuse hindamiseks ja võlakokkuleppe sõlmimine ei muuda fakti, et Tarbija oli rikkunud kõiki Pangaga sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi ning rikkumine on kehtiv kuni võlgnevuste täieliku tasumiseni. Teiste isikute kaitset halbade tehingute tegemise eest loetakse kaalukamaks kui võlgniku eraelu kaitset.

Eeltoodust tulenevalt oleme seisukohal, et Tarbija maksehäire avaldamine on põhjendatud ja Pangal on õigus lisaks lepingus kokkulepitud tasudele võtta võlakokkuleppe sõlmimisel hinnakirja järgset tasu. Pank ei ole kohustatud eraldi võlakokkuleppe sõlmimisel teavitama Tarbijat, et maksehäire jäetakse avaldatuks kuni võla täieliku tasumiseni, sest maksehäire avaldamine tuleneb Tarbija poolt antud nõusolekust, seadusest tulenevatest nõuetest ja maksehäireregistrite tingimustest.

Pank ei ole kasutanud ebaauseid kauplemisvõtteid ja Tarbijal ei ole õigust nõuda tagasi

võlgnevuse katteks seni makstud summasid. Tänapäevaks on Tarbija ka taganenud enda poolse avalduse alusel poolte vahel sõlmitud kokkuleppest ja on kohustatud tasuma Pangale kogu võlgnevuse. Seejärel saab Pank kohe võlgnevuse tasumise info edastada maksehäireregistritele ja maksehäired lõpetatakse.

Vaatamata eeltoodud selgitustele oleme valmis kompromissiks ja Tarbija nõude summat vähendama. Hetkel on kõigi kolme lepingu sissenõutavaks muutunud võlgnevus veel kokku 1483.28 eurot. Oleme nõus vähendama nõuet 1200 euroni, mille on kohustatud Tarbija septembri kuu jooksul ära tasuma. Tarbija kokkuleppest taganemise tõttu oleme muul juhul sunnitud minema edasi Panga tavapärase protseduuridega ja pöörduma võlgnevuse sissenõudmiseks kohtu poole. "

Komisjoni põhjendus:

Pooled on sõlminud laenulepingud. Tarbija rikkus laenude tagasimaksmise kohustust.

Pooled on sõlminud lepingud võla tasumise ajatamise kohta. Vaatamata võla ajatamisele on kaupleja seisukohal, et tarbijal on kaupleja ees võlg.

Kui võla tasumine on ajatatud ja laenusaaja on maksegraafikut täitnud, siis puudub tal kaupleja ees võlg. Kaupleja seisukoht, et poolte varasema kokkuleppe mittetäitmise tõttu on tarbijal võlg kuni kogu maksegraafiku alusel tasumisele kuuluv summa on tagastatud, ei ole õige.

Kui pooled ajatasid võla tasumise, on varasem kokkulepe võla tagastamise kohta muudetud ja tarbijal tekib võlg ehk sissenõutavaks muutunud kohustus maksegraafikus kokkulepitud ajal ja summas.

Seega ei ole kauplejal õigust ega alust avaldada tarbija kohta teavet, et tarbijal on võlg, kui tarbija on maksegraafikus sätestatud kohustusi täitnud. Kui kaupleja on sellist teavet tarbija kohta siiski avaldas, on kaupleja käitunud õigusvastaselt ja tarbijal võib olla õigus õiguskaitsevahendite kasutamiseks.

Tarbija väited, et kaupleja on ajatamiskokkulepete sõlmimisel kasutanud ebaausaid kauplemisvõtteid, ei ole esitatud põhjal tõendatud.

Tarbija soovib võla ajatamise kokkulepetest taganeda (taganes lepingust) ja ajatamiskokkulepete alusel tasutu tagasi saada.

Tarbija lepingutest taganemine ei ole kehtiv. Esiteks ei ole see kehtiv seetõttu, et kaupleja ei ole pooltevahelist lepingut oluliselt rikkunud (VÕS § 116). Teiseks ei oleks kauplejal isegi juhul, kui lepingust taganemine oleks kehtiv, kohustust ajatamiskokkuleppe alusel saada tagastamiseks, kuna kauplejal on laenulepingu alusel sissenõutavaks muutunud laenu tagastamise nõue tarbija vastu ka juhul, kui ajatamiskokkulepe ei oleks kehtiv.

Seega tarbijal puudub seoses lepingust taganemisega nõue kaupleja vastu tulenevalt VÕS § 189.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda

sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/